

MODUL 09: SISTEMUL ADAPTAT COPILULUI

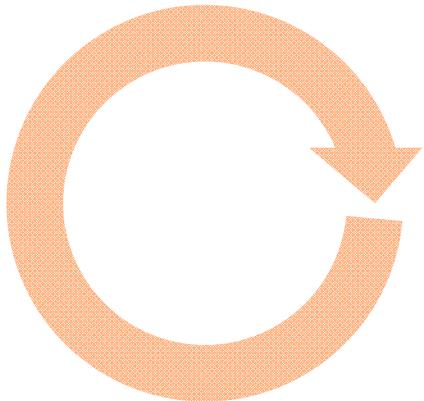
MAPChiPP

SUSTINUT PRIN PROGRAMUL
"DREPTURI, EGALITATE,
CETĂȚENIE"(REC)
AL UNIUNII EUROPENE

CELE 7 STADII IN EVALUAREA, ANALIZA SI PLANIFICAREA INTERVENTIILOR

cf. Bentovim, Cox, Bingley Miller, Pizze & Tapp (2014)

- ▶ Stadiul 1: identificarea initiala a cazului
- ▶ Stadiul 2: obtinerea de informatii
- ▶ Stadiul 3: organizarea informatiilor existente
- ▶ Stadiul 4: analiza modelelor de abuz si protectie
- ▶ Stadiul 5: previziuni privind dezvoltarea copilului
- ▶ Stadiul 6: dezvoltarea unui plan de interventie
- ▶ Stadiul 7: identificarea rezultatelor si a masurilor privind interventia

In orice stadiu al evaluarii e posibil sa fie nevoie sa initiem procedurile in instantă.

IDEI PRINCIPALE PRIVIND SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILUI?

Procedurile in instanta

- ▶ Pot avea ca rezultat interventii utile insa pot si sa rezulte in victimizare si trauma ulterioara si redundanta
- ▶ Respectarea principiilor legale complicate poate fi dificil pentru copii si familiile acestora

Sistemul de justitie adaptat copilului are ca scop

- ▶ evitarea vatamarii aditionale si a victimizarii secundare a copiilor care au suferit neglijare sau abuz emotional in cadrul procedurilor in justitie
- ▶ Evidențierea drepturilor copiilor

CE INSEAMNA SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILULUI PENTRU VOI?

Ce inseamna pentru voi “**sistemul de justitie adaptat copilului**”

CE INSEAMNA SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILULUI PENTRU VOI?

VIDEO

CONCEPTUL CADRU PRIVIND DREPTURILE COPIILOR

- ▶ Copiii sunt detinatori de drepturi
- ▶ Parintii, ingrijitorii si profesionistii au obligatia sa protejeze copii de abuz
- ▶ Statele au obligatia sa protejeze si sa promoveze drepturile copiilor
- ▶ Profesionistii care lucreaza in domeniul protectiei copiilor au obligatia sa respecte si sa promoveze drepturile copiilor
- ▶ Statele trebuie sa detina mecanisme speciale pentru recunoasterea drepturilor copiilor

DREPTURILE COPIILULUI SI PROTECTIA COPIILULUI

- ▶ Abordarea focusata pe drepturile copilului
- ▶ ‘O schimbare de paradigma catre respectarea si promovarea demnitatii umane’
- ▶ Cresterea capacitatii copiilor de a contribui la respectarea drepturilor lor

VULNERABILITE SI POZITIONARE CA DETINATORI DE DREPTURI

- ▶ Copiii neglijati sau abuzati emotional sunt in mod particular vulnerabili si au nevoie de protectie
- ▶ Existenta unei tensiuni intre
  - ▶ Vulnerabilitatea si nevoia de protectie a copiilor si
  - ▶ Perceperea copiilor ca detinatori de drepturi independenti si respectarea autonomiei acestora

CONCEPTUL CADRU PRIVIND SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILULUI

Universal: Conventia internationala privind drepturile copilului

Regional:

- ▶ Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene
- ▶ Orientările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului - 2010
- ▶ Ghidul de Promovare si Protectie a Drepturilor Copilului a Uniunii Europene (2007)

National: Set de legi nationale

CONCEPTUL CADRU PRIVIND SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILULUI

Orientările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind justiția în interesul copilului - 2010

- adoptata in 2010 in urma unui proces elaborat de:

- ▶ Consultatari cu expertii si cu copilii
- ▶ Construita pe standardele internationale, europene si nationale deja existente
- ▶ Cu focus pe Conventia privind Drepturile Copilului
- ▶ Cu scopul de a identifica principiile sistemului de justitie adaptat copilului si
- ▶ Sa fie un ghid practic de implementare si de promovare a standardelor acestui sistem

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE

Principiile fundamentale sunt:

- ▶ Protectia privind discriminarea
- ▶ Interesul superior al copilului
- ▶ Participarea
- ▶ Demnitatea
- ▶ Respectarea legii

NON-DISCRIMINAREA

Dreptul impotriva discriminarii

- ▶ Sistemul de justitie adaptat copilului se aplica tuturor copiilor
- ▶ Copiii au dreptul la protectie impotriva discriminarii directe si indirecte.
- ▶ Principiul non-discriminarii este de o importanta speciala in ceea ce ii priveste pe copiii cu dizabilitati, pe copiii care provin din medii nationale sau etnice diverse sau pe copiii care se afla in situatii de vulnerabilitate
- ▶ Este posibil ca unii copii sa fie victime ale discriminarii din mai multe motive.

NON-DISCRIMINAREA

**Va rog sa impartasiti cu ceilalti exemple de
discriminare pe care copiii le-ar putea trai in
timpul procedurilor in instanta sau in cele din
protectia copilului**

INTERESUL SUPERIOR AL COPILULUI

Ce este interesul superior al copilului?

- ▶ **Art. 3 CRC:** “În toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevale
- ▶ Deciziile luate de către adulți ar trebui să ia în considerare cum acestea îi afectează pe copiii:
  - ▶ Din protecție specială: deciziile ar trebui luate exclusiv în **interesul superior al copiilor**
  - ▶ Asistentii sociali ar trebui întotdeauna să se gandească mai întâi la ceea ce este cel mai bine pentru copil (ex. În cazul plasamentului acestora în afara familiei, asistentul social trebuie să evaluateze care este cea mai potrivita forma de plasament pentru copil)

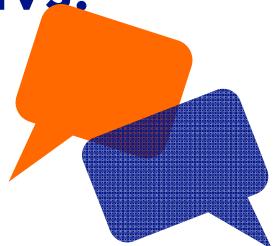
DIFFICULTATI PRIVIND INTERESUL SUPERIOR AL COPILULUI

Interesul superior al copilului are ca provocare:

- ▶ Evaluarea interesului superior necesita o identificare grafica a situatiei copilului bazata si pe comunicarea cu copilul
- ▶ Situatia fiecarui copil ar trebui evaluata individual si ar trebui luat in considerare fiecare aspect care ar putea avea importanta in luarea unei decizii
- ▶ Necesitatea consultarii cu specialistii care lucreaza cu copilul
- ▶ Conscientizarea unui posibil interes de conflicte cu parintii si ingrijitorii
- ▶ Importanta comunicarii cu parintii si ingrijitorii in ceea ce priveste viziunea lor cand e vorba despre interesul superior al copilului

DIFFICULTATI PRIVIND INTERESUL SUPERIOR AL COPILULUI

Va rugam sa impartasiti cu ceilalți exemple de conflicte de interese cu interesul superior al copilului pe care le-ati întâlnit în munca dvs.

PARTICIPAREA

Ce este participarea?

- ▶ Informarea si consilierea
- ▶ Obtinerea viziunii copilui
- ▶ Asigurarea importantei

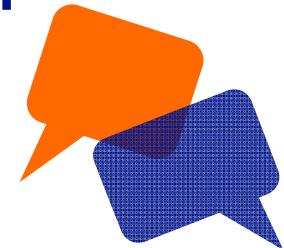
PROVOCARI IN PARTICIPARE

Participarea aduce cu sine si provocari

- ▶ Stress si tensiune
- ▶ Conflicte de loialitate
- ▶ Audieri repetate in contexte multi-disciplinare
- ▶ Lipsa experientei copiilor
- ▶ Interpretarea si considerarea adevarata a afirmatiilor copiilor

PROVOCARI IN PARTICIPARE

**Va rugam sa impartasiti cu ceilalți exemple de
rele practica in participarea copiilor**

SISTEMUL DE JUSTIE ADAPTAT COPIILULUI ESTE...

Conform Ghidului Consiliului Europei privind Sistemul de Justitie in Interesul Copilului :

- ▶ Accesibil
- ▶ Adevarat varstei
- ▶ Rapid
- ▶ Diligent
- ▶ Adaptat si focusat pe nevoile copilului
- ▶ Respecta dreptul la procesul cuvenit
- ▶ Respecta dreptul la participare si intelegerere a procesului
- ▶ Respecta dreptul la viata de privata si de familie
- ▶ Respecta dreptul la integritate si demnitate

SISTEMUL DE JUSTIE ADAPTAT COPIILULUI ESTE...

Ghidul se aplica fiecarui cadru de justitie:

- ▶ Înainte, în timpul și după procedurile în instanță
- ▶ Dreptului penal (ex. Martori, victime, acuzat, etc)
- ▶ Dreptului civil (ex. Proceduri judiciare familiale, sistem de protecție specială)
- ▶ Dreptul administrativ (ex. În proceduri administrative)

CINE BENEFICIAZA DE SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILUI?

Copilul

- ▶ Drepturile copilului sunt respectate
- ▶ nu sufera de victimizare ulterioara
- ▶ intensificarea sentimentului de control si putere
- ▶ Obtinerea de rezultate pozitive pe termen lung

Specialistul (procuror, avocat, judecator, asistent social, ofiter de politie etc.)

- ▶ probe mai precise si bazate pe realitate pentru proceduri
- ▶ Luarea deciziilor mai juste more accurate decision-making
- ▶ proceduri mai precise si mai rapide
- ▶ Cooperare bazata pe incredere intre specialistii din domeniu

CINE BENEFICIAZA DE SISTEMUL DE JUSTITIE ADAPTAT COPIILUI?

Sistemul

- ▶ Mai multa informatie = interventie mai buna
- ▶ Practica si calitate imbunatatita
- ▶ Cooperare mai buna intre diversele domenii = asistenta suplimentara in luarea deciziilor

SISTEMUL DE PROTECTIE ADAPTAT COPIILUI AINANTE DE INCEPEREA PROCEDURIILOR

Inainte de inceperea procedurilor

- ▶ Varsta minima de raspundere penală
- ▶ Alternativa la procedurile judiciare
- ▶ Copiii sunt informati in ceea ce priveste problemele intr-un mod adevarat si consultati in legatura cu cazul si lucrurile care ii privesc
- ▶ Copiilor li se ofera servicii de consiliere legala pentru a-i ajuta sa inteleaga procedurile judiciare
- ▶ exista mecanisme de suport
- ▶ Intervievarea structurata este efectuata intr-un mod adaptat copilului (folosind materiale adaptate varstei, materiale speciale pentru copiii cu dizabilitati , etc.)

SISTEMUL DE PROTECTIE ADAPTAT COPIILULUI IN TIMPUL PROCEDURIILOR

In timpul procedurilor

- ▶ copiii au acces la servicii de consiliere juridica si reprezentare in timpul procedurilor legale
- ▶ Copiii au dreptul de a fi audiați și de a-și exprima opinia pe toată perioada procedurilor legale
  - ▶ Folosirea de tehnici de comunicare adecvate
  - ▶ Dezvoltarea unui mediu prietenos și adaptat copilului
- ▶ Procedurile sunt eficiente și întâzierile nejustificate sunt evitate
- ▶ Procesul de obținere a probelor este adaptat copilului

SISTEMUL DE PROTECTIE ADAPTAT COPIILULUI DUPA PROCEDURILE LEGALE

La finalul procedurilor legale

- ▶ Copilul ar trebui sa primeasca informatii privind rezultatele procedurilor legale
- ▶ Existenta unui sistem de suport (consiliere, reabilitare, etc.) si de monitorizare a situatiei
- ▶ Deciziile juridice ar trebui puse in aplicare si monitorizate
- ▶ standardele internationale si bunele practici ar trebui puse in aplicare

PROVOCARI IN MUNCA MULTI-DISCIPLINARA

Provocari in cooperarea multi-disciplinara

- ▶ Calificari, cunostinte si experiente diverse si vaste
- ▶ Cunoasterea notiunilor de baza ale sistemului de protectie poate fi diferit
- ▶ implicarea profesionistilor cu familia difera
- ▶ Perspective diverse

PROVOCARI IN MUNCA MULTI-DISCIPLINARA

EXERCITIU

PROVOCARI IN MUNCA MULTI-DISCIPLINARA

EXERCITIU:

Drepturile copilului in contextul national

SISTEMUL ADAPTAT COPIILULUI

CONCLUZII

COLOFON

- ▶ Acest material de training a fost dezvoltat ca parte a proiectului MAPChiPP **Multi-disciplinary Assessment and Participation in Child Protection Proceedings: un program de training cu module si instrumente de lucru (MAPChiPP)**.
- ▶ Acest proiect colaborativ a fost sprijinit de catre **Rights, Equality and Citizenship (REC) Programme of the European Union** si condus de German Institute for Youth Human Services and Family Law (Germany), Family Child and Youth Association (Hungary), the Estonian Union for Child Welfare (Estonia), the Netherlands Youth Institute (Netherlands) and Child and Family Training (UK).
- ▶ **ModulUL 09: Sistemul de justitie adaptat copilului a fost dezvoltat de catre Estonian Union for Child Welfare** de catre Kiira Gornischeff si Helen Karu.
- ▶ Dorim sa ii multumim Dr. Maria Herczog si Henriette Katzenstein pentru suportul substantial in pregatirea si revizuirea prezentului material .
- ▶ © 2017 **MAPChiPP project consortium** Drepturi de autor